

Évközi 14. Vasárnap – 2011. július 3.

Egy patikus megtérésének története. Patikussegéd voltam egy kis, szegény faluban. Isten háta mögötti hely volt, nem éreztem magam ott túl jól. A főnököm nem volt hajlandó éjjel felkelni, hogy a sürgős esetekben elkészítse és kiadja a gyógyszereket, így ez mindig rám maradt. Egyik éjjel dörömböltek az ajtón. Bosszúsan, fáradtan, káromkodva kászálódtam és indultam ajtót nyitni. Egy copfos, rongyos ruhájú kislány állt az ajtóban, s nyújtotta felém a receptet. Csúnyán nézhettem rá, mert dadogva mentegetőzött, s hajtogatta, hogy az édesanyja nagyon beteg. Ha nem kapja meg időben a gyógyszert, lehet, hogy meg sem éri e reggelt. Én azonban rá se néztem, tovább morgolódtam, miközben kikevertem az orvosságot. Szó nélkül a kislány kezébe nyomtam az üvegcset, s miután kifizette, már tuszoltam is kifelé az ajtón. Nagyon fáradtnak éreztem magam! Többször is ráfordítottam a kulcsot, s elindultam az ágyam felé. Ahogyan el akartam fűjni az asztalon a lámpát, még egyszer odatévedt a tekintetem a receptre. Megmerevedtem és egy pillanat alatt teljesen magamhoz tértem. Rájöttem, hogy az egyik összetevőből a sokszorosát kevertem az előírtnak az orvossághoz. Ekkora tételben ez már méregnek számít. Aki beveszi, egy órán belül halott. Rohantam az ajtóhoz, kiáltoztam a kislány után, de már sehol sem láttam. Visszatámolyogtam a szobámba, s olyat tettem, amit már gyermekkorom óta nem: leborultam és imádkoztam. „Istenem, ha vagy, most segíts rajtam! Mentsd meg azt a szerencsétlen asszonyt!” Nem tudom, mennyi idő telt el, de egyszerre újra vadul kopogtak az ajtón. Kinyitottam és a copfos kislányt láttam ott újra. Könnyektől maszatos arccal, rémülten hadarta: „Részegek támadtak nekem az utcán. Megijedtem, megpróbáltam elszaladni, s véletlenül elejtettem az üveget. Összetört, odaveszett az orvosság! Mit tegyek? Nincs több pénzem.” Hátalatt szívvel, mosolyogva kevertem ki újra az orvosságot, s örömmel adtam a kislány kezébe. Azóta újra imádkozom, s mindig odafigyelek azokra, akik jönnek hozzám.

„Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, s az élet terheit hordozzátok, én felüldítelek titeket!” A fáradtságnak többféle fajtája van: testi, szellemi, lelki fáradtság egyaránt létezik. Mindegyik forma megegyezik azonban abban, hogy lefészekezi az embert. Tompulattá, nehézkessé teszi: megakadályozza, hogy teljes önmagunkat nyújtsuk, hogy teljes egészében azzá legyünk egy-egy helyzetben, akik valójában vagyunk. Többször rácsodálkoztam már arra, hogy egy olyan korban, melyben a megelőző időkhöz képest jóval több a szabad idő, jóval kevesebb a fizikai munka, mégis milyen sokan panaszkodnak fáradtságra, kimerültségre. Bizony én is sokszor érzem magamat megviseltnek, leterheltnek. A mai ember fáradtsága más, mint a régieké: régebben elsősorban testileg fáradtak el az emberek, de szellemileg, lelkileg tudtak frissebbek, üdébbek lenni. Korunk embere azonban elsősorban szellemileg és lelkileg fáradt. Nagyon sokféle oka van ennek, nincs időnk mindegyiket számba venni. A legfontosabb ok azonban olyan, ami emberségünk lényegéhez kötődik. Ez pedig a személytelenség, a szeretet személyes átélésének és viszonzásának hiánya, vagy legalábbis fogyatékossága.

A Bibliából a bűnbeesés történetében egyértelműen elénk tárul, hogy a fáradtság a bűn egyik következménye. „Fáradtsággal szerzed meg táplálékodat életed minden napján ... arcod veritékével eszed a kenyeredet.” A bűn tehát valamiképpen megrontja az emberi tevékenységet: részben elveszíti a szabadságát és „kötelességszagúvá”, fáradságossá lesz. Mitől? Mit jelent ez konkrétan? A XX. század pápái, főleg II. János Pál pápa többször is beszélnek arról enciklikáikban, hogy az emberi tevékenység, a munka elveszítette eredeti méltóságát, s napjainkban ez még inkább felgyorsult. Az ember nem volt tétlenségre kárhóztatva a bűnbeesés előtt sem. Azonban a munka teljes értelmét látta és megélte. Boldog II. János Pál a „Laborem exercens”-ben kifejti a munka eredeti négyes rendeltetését. Amellett, hogy megtermeljük, megkeressük általa a megélhetésünkhöz szükséges anyagi javakat, a munka szebbé, gazdagabbá teszi a teremtett világot is, s ezáltal megdicsőíti Istent. Ezentúl

kibontakoztatja a bennünk lévő képességeket, fejleszt, többé tesz bennünket. Végül és nem utolsósorban pedig hasznos szolgálatot tesz a másik embernek, s így a szeretet jelévé, megvalósítójává lesz. Vagyis az emberi tevékenység esősorban személyes jellegű: a személyes Isten megdicsőítése, saját személyiségünk kibontakoztatása és az embertársak iránti szeretet adja meg igazán az értelmét. Ha ezek az értékek kikopnak a mindennapi tevékenységünkől és csupán az anyagi javak megtermelése, a fogyasztási értékek előállítása marad belőle, akkor a munka embertelenné lesz: gépiessé válik, személytelenné. Ez okozza elsősorban azt a nagyfokú szellemi, lelki fáradtságot, tompultságot, ami nyomasztja a mai embert. Nem látjuk meg a tevékenységben azt az értelmet, ami boldogítana, ami erőt adna. Manapság pedig különösen nagy ennek a veszélye. Egyrészt azért, mert a piaci szemlélet miatt nagyon sokan nem kapnak olyan munkát, amit valójában szívesen végeznének, amiben igazán megtalálnák önmagukat. Ezért az ember a mindennapi taposómalomban egyre inkább elidegenedik önmagától. Másrészt a technikai civilizáció a munkát túlzottan gépesítetté tette. Nem együtt, kisebb közösségekben dolgoznak ma már az emberek, mint régen a családokban vagy céhekben, hanem vagy egyedül a gép előtt, mellett, vagy pedig tömegben, szintén gépzúgástól körülvéve. Az is tagadhatatlan tény, hogy anyagiasabbak lettünk: sokan inkább nézik a fizetés nagyságát, semmint azt, hogy mennyire felel meg a vállalt munka a személyes képességeiknek, irányultágaiknak, valamint a szolgálat szellemének. Bizony, figyelniük kellene Szent Pál figyelmeztetéseire, melyeket a szentleckében hallottunk! Lélek szerint éljünk, ne test szerint! A lélekre is figyeljünk a munkában, ne csak a testi javakra! Mert ha ezt nem tesszük, akkor kifordulunk önmagunkból, a mindennapos tevékenység gépiessé, egyhangúvá, unalmassá, szellemileg és lelkileg fárasztóvá lesz.

Amikor Jézus a mai evangéliumban arra biztat, hogy Őhöz menjünk, ha elfáradtunk, mert felüdít bennünket, akkor mindenekelőtt a szeretet megélésének a lehetőségét akarja nekünk visszaadni. Nem arról beszél, hogy levesz a vállunkról minden terhet, hiszen azt mondja, hogy vegyük a vállunkra az Ő igáját. Az Ő igája azonban édes, és az Ő terhe könnyű. Édessé, könnyebben hordozhatóvá csak az a személyes szeretet teszi a terheinket, amellyel azokat szeretjük, akikért élünk és dolgozunk! Jézus édesnek találja még a kereszt fájdalmas terhét is, mert irántunk és az Atya iránt való szeretetből hordozza. Ha tudunk figyelni a hétköznapiakban konkrétan azokra az emberekre, akiket a munkánkkal szolgálunk, ha nem mindenekelőtt a pénz miatt dolgozunk, hanem azért is, hogy a kezünk közül igazi érték kerüljön ki, akkor nem érezzük majd annyira nyomasztónak a feladatainkat, kötelességeinket. Másrészt ha helyesen használjuk a szabad időnket, valóban az Istennel való találkozásra, az ünneplésre és a személyes kapcsolatok ápolására fordítjuk, nem egy újabb másodállás betöltésére vagy a megtermelt javak elfogyasztására, akkor felüdül a lelkünk, megnyugszik a szívünk. A lélek megnyugvását az adja, ha magunk elé idézzük olykor az emberi élet igazi értelmét, s egyszerűen csak jól érezzük magunkat azok társaságában, akik szeretnek és akiket szeretünk. Ezért hív magához minket Jézus, s ezért tárja felénk karját ölelésre! Példát is ad ezzel, hogy mi is magunkhoz öleljük olykor azokat, akikért a hétköznapiakban annyit küzdünk és fáradunk!